

පරික්ෂණ වාර්තාව

AA2 විභාගය - ජනවාරි 2020

(AA21) උසස් මූල්‍ය අයදුම්කරණය

(Advanced Financial Accounting)

A - කොටස

(වාස්ත්‍රවික පරික්ෂණ ප්‍රශ්න)

(ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 01

ලකුණු 20 ක් වෙන්කර තිබූ අතිච්ච ප්‍රශ්නයකි. මෙම විෂයයේ සියලුම පැනිකවයන් ආවරණය වන පරිදි මෙම ප්‍රශ්නය පිළියෙළ කර තිබූණි. මූල්‍ය තෙකුණු ලබා ගැනීමට සමත්වූයේ අයදුම්කරුවන්ගේ අනළොස්සක් පමණි. බහුතරයක් දෙනා සාර්ථක ලෙස උත්තර සැපයීමට අසමත් විය. ඇගයේම සිදුකිරීමේදී හඳුනාගත් පොදු වැරදි පහත දැක්වේ:

- (1.1) කිසියම් වත්කමක් සරල මාර්ග ක්‍රමය අනුව ක්ෂේපය කර ඇති විට එම වත්කම ඉවත් කිරීමේ ලාභය ගණනය කරන ආකාරය පිළිබඳ දැනුම පරික්ෂා කිරීම මෙහි අරමුණ විය. ක්ෂේපය කිරීම කෙරෙහි ඇති දුර්වල දැනුම හේතුවෙන් ඇතැම් අයදුම්කරුවන්ට නිවැරදි උත්තරය වෙන උගාවිය තොහැකි විය.
- (1.5) හඳුව් ව්‍යාපාරයක ලාභ බෙදාගැනීමේ අනුපාතය වෙනස්වන විට ඉපැයීම් අනුපාතය (Gaining ratio) ගණනය කිරීම පිළිබඳ දැනුම, මෙම ප්‍රශ්නයෙන් විමසා තිබූණි. අයදුම්කරුවන්ගේ බොහෝ දෙනෙක් මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා ඉතාමත් දුර්වල උත්තර සපයා තිබූණි. මෙම විෂය කරුණ පිළිබඳ ඔවුන්ට නිසි අවබෝධනය් තොටු බව උත්තරවලින් පැහැදිලි විය.
- (1.7) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සර්වක පිළිබඳව මෙම ප්‍රශ්නයෙන් විමසා තිබූණි. මෙය ඉතාමත් සරල ප්‍රශ්නයක් වූවද බොහෝ අයදුම්කරුවන් දක්වා තිබූණේ වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් සහ වියදුම් වැනි මූල්‍ය ප්‍රකාශවල මූලිකාංග පිළිබඳවය.
- (1.8) සාමාජික ගාස්තු ගිණුම පිළියෙළ කිරීම පිළිබඳ දැනුම විමසා තිබූණි. ප්‍රශ්නය හොඳින් කියවා තොත්තු බැවින් බහුතරයක් අයදුම්කරුවන්ට වර්ෂය තුළ ලද ආදායම නිවැරදිව ගණනය කිරීමට තොහැකි විය.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමයේ කාර්යසාධනය සන්නුදායක මට්ටමක විය.

B කොටස

(එකකට ලක්ෂණ 5 බලීන් අනිවාර්ය ප්‍රශ්න 5 ක්)

(මුළු ලක්ෂණ 25)

ප්‍රශ්න අංක 02

මෙම ප්‍රශ්නය මහින් ගලපත ලද මූදල් පාලන ගිණුම (මූදල් පොන) සහ බැංකු සැසේදුම් ප්‍රකාශය පිළියෙළ කිරීම පිළිබඳ දැනුම පරේක්ෂා කර තිබුණි. මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සියලුම අයදුම්කරුවන් ඉතාමත් සාර්ථකව මූහුණ දී තිබූ අතර, ඔවුන්ගෙන් බහුතරය මූල් ලක්ෂණ ලබාගැනීමට සමත් විය.

කෙසේවෙතත්, තායායාත්මක දැනුම මෙකමින් සමහරක් අයදුම්කරුවන් බැංකු සැසේදුම් නිවැරදිව පිළියෙළ කර නොතිබුණි. කුමක් එකතුකළ යුතුද, කුමක් අවශ්‍යක යුතුද යන්න ඔවුන්ට අවබෝධයක් නොවිය. තවද, අයදුම්කරුවන්ගෙන් සුළු පිරිසක් උපලබාධි නොවූ තැන්පත් සහ ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ වෙන්පත් බැංකු සැසේදුමෙහි ඇතුළත් නොකර මූදල් පොන් සටහන් කර තිබුණි.

තවත් සුළු පිරිසක් සංඝ්‍ර තැන්පත් සහ ස්ථාවර නියෝග ගෙවීම් බැංකු සැසේදුම් ප්‍රකාශයේ සටහන් කර තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යාධිතය සතුවුදායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 03

මහි (a) කොටස මහින් ජායගැනී පාලන ගිණුම පිළියෙළ කිරීම අවශ්‍ය විය. (b) කොටස මහින් සංගොධිත ජායගැනී පාලන ගිණුම පිළියෙළ කිරීම අවශ්‍ය විය. අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරය මූල් ලක්ෂණ ලබාගැනීමට සමත් විය. තවද ජායගැනී පාලන ගිණුම නිවැරදිව පිළියෙළ කිරීමට අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරය සමත් වුවද, සංගොධිත ජායගැනී පාලන ගිණුම පිළියෙළ කිරීමට ඔවුන් අමයන් විය.

තවද, සමහරක් අයදුම්කරුවන් ගර සහ බැර සටහන් මාරුකරගෙන තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යාධිතය සතුවුදායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 04

මෙම ප්‍රශ්නය මහින් ග්‍රැන් ව්‍යාපාරයක ලාභාලාභ විසර්පන ගිණුම පිළිබඳව විමසා තිබුණි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරය හොඳින් උත්තර ලියා ලක්ෂණ ලබාගැනීමට සමත් විය. ග්‍රැන් ව්‍යාපාර ගිණුම පිළිබඳව ඔවුන්ගේ දුර්වල දැනුම හේතුවන් තවත් සමහර අයදුම්කරුවන් ගැනීලි, විසර්පන ගිණුමේ පෙන්වා තිබුණි. එබැවින් ලාභ කොටස නිවැරදිව ගණනය කිරීමට ඔවුන් අසමත් විය.

තවත් සමහර අයදුම්කරුවන් ප්‍රාග්ධන සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුම ගේපයන්ද විසර්පන ගිණුමේ සටහන් කර තිබුණි. ඉතාමත් සුළු අයදුම්කරුවන් පිරිසක් පමණක් ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුම ගේප මත පොලී ගණනය කර තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යාධිතය සතුවුදායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශන අංක 05

මෙම ප්‍රශනය මගින් වැටුප් පාලන ගිණුම, ගෙවිය යුතු EPF පාලන ගිණුම සහ ගෙවිය යුතු ETF ගිණුම් පිළියෙළ කිරීම අවශ්‍ය විය. අයදුම්කරුවන්ගේ බහුතරය මෙම ප්‍රශනයට සාර්ථකව උත්තර සපයා තිබූණි. කෙසේවෙන්, පහත දුර්වලාද තිරික්ෂණය විය:

- වැටුප් පාලන ගිණුමේ හර සහ බැර සටහන් අයදුම්කරුවන්ගේ බහුතරය මාරුකාරගෙන තිබූණි.
- ප්‍රශනයෙන් අසා නොතිබූණාද තවත් සමහරුන් ජර්නල් සටහන් පිළියෙළ කර තිබූණි.
- සමහරක් අයදුම්කරුවන් EPF සහ ETF අරමුදල් සඳහා දායකත්වයන් තිබුරුදීව ගණනය කර නොතිබූණි.
- ETF සහ EPF ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණයන් හර ගේපයන් ලෙස දැක්වූ අවස්ථා දක්නට ලැබූණි.
- තවත් සමහරුන් EPF දායකය වූ 12% සහ ETF දායකය වූ 3% වැටුප් පාලන ගිණුමේ සටහන් කර තිබූණි.
- තවත් සමහරුන් තිබුරුදීව පෙරවැඩ පෙන්වා නොතිබූණි.

මෙම ප්‍රශනය සඳහා සමස්ත කාර්යයාධිතය සඳහා දායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශන අංක 06

2019 දෙසැම්බර් මාසය සඳහා VAT පාලන ගිණුම පිළියෙළ කිරීම මෙම ප්‍රශනයෙන් අවශ්‍ය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම තරමක් දුරට දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි. පොදු දුර්වලාද පහත දැක්වේ:

- VAT පාලන ගිණුමේ හර සහ බැර සටහන් බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් විසින් පෙලවාගෙන තිබූණි.
- දේශීය මිලට ගැනුම් අය බහුතරයක් සහිතව ලබා දුන්නාද සමහරක් අයදුම්කරුවන් රු.5,949,985/- මත 15% ක් VAT ගණනය කරන ලදී.
- ඉතාමත් යුත් අයදුම්කරුවන් පිරිසක් VAT පාලන ගිණුම පිළියෙළ කිරීමෙන් නොරව ප්‍රකාශනයක් පිළියෙළ කර තිබූණි.
- තවත් සමහරුන් තිබුරුදීව පෙරවැඩ පෙන්වා නොතිබූණි.

කෙසේවෙන්, අයදුම්කරුවන්ගේ සැලකිය යුතු පිරිසක් මෙම ප්‍රශනය සඳහා මූල්‍ය ලක්ෂු ලබාගෙන තිබූණි.

මෙම ප්‍රශනය සඳහා සමස්ත කාර්යයාධිතය සඳහා දායක මට්ටමක නොවිය.

C කොටස

(එකකට ලක්ෂණ 10 බැඟන් අනිවාර්ය ප්‍රශන 3 ක්)
(මුළු ලක්ෂණ 30)

ප්‍රශන අංක 07

ඥා නොලබන සංවිධාන වල ගිණුම පිළියෙළ කිරීම පිළිබඳ දැනුම, මෙම ප්‍රශනයෙන් පරික්ෂා කර තිබූණි. දෙන ලද සමාජයේ අවත්ත්ලේ වෙළඳ ගිණුම සහ ආදායම් සහ වියදම් ගිණුම පිළියෙළ කිරීම ප්‍රශනයේ අවශ්‍යතාවය විය. මෙම ප්‍රශනයට උත්තර සැපයීමට බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් ඉදිරිපත් වූවද මූල්‍ය ලක්ෂු ලබාගැනීමට හැකිවුයේ ඉතාමත් යුත් පිරිසකට පමණි. පහත වැරදි සහ දුර්වලාදවයන් තිරික්ෂණය විය:

- (a) කොටස මගින් අවත්ත්ලේ වෙළඳ ගිණුම පිළියෙළ කිරීමට විමසා තිබූණාද තිබුරුදීව අවත්ත්ලේ මිලදී ගැනුම් ගණනය කිරීමට නොහැකිවිම හේතුවෙන් එය තිබුරුදීව පිළියෙළ කිරීමට ඇතැම් අයදුම්කරුවන්ට නොහැකි විය.
- සාමාජික ගාස්තු තිබුරුදීව ගණනය කිරීමට බහුතරයක් අසමත් විය.

- ආදායම් සහ වියදුම් ගිණුමේ කුමන පැන්තේ කුමක් සටහන් කළ යුතුද යන්න පිළිබඳව සමහර අයදුම්කරුවන්ට අදහසක් නොවිය.
- කුලී ආදායමෙන් කොටසක් අවන්හලට අදාළව ගැඹාගත යුතු වූවද, සම්පූර්ණ ප්‍රමාණයම ආදායම් සහ වියදුම් ගිණුමේ සටහන් කරන ලදී.
- ගෙවිය යුතු ගිණුමේ සහ සාමාජික ගාස්තු ගිණුමේ ආරම්භක සහ අවසාන ගේජයන් ගැඹාගැනීමට සමහර අයදුම්කරුවන් අසමන් විය.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යසාධනය සතුවුදායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 08

මෙම ප්‍රශ්නයෙන් ගවුද් ව්‍යාපාර පිළිබඳ මූලික දැනුම විමසා තිබුණි. ගවුද්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුම් පිළියෙළ කිරීම මෙම ප්‍රශ්නයේ අවශ්‍යතාවය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් දැනුම ඇතුළු බව පෙනුණි. පහත පොදු වැරදි නිර්ණ්‍ය විය:

- සමහරක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයේ දී ඇති උපදෙස් කියවා හෝදින් තේරුම් නොගෙන කිරීනාමය ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුම් ගෘෂ්පා තිබුණි.
- තවත් සමහර අයදුම්කරුවන් ප්‍රාග්ධන පොලිය ගවුද්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් වාර්තා කරන ලදී.
- එසේම ඇතැම් අයදුම්කරුවන් ප්‍රාග්ධන පොලිය ගවුද්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් වාර්තා කර තිබුණි.
- සමහරක් අයදුම්කරුවන් නදුනිගේ විශාල යැමව අදාළ ගැලපීම් එනම්, ඇයගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුම් වැසීම, එම ගේපය ප්‍රාග්ධන ගිණුමට මාරු කිරීම සහ පසුව ඇයට හිමි සියලුම දැනුමකට මාරු කිරීම ආදිය තිවැරදිව සිදුකර නොතිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යසාධනය සතුවුදායක මට්ටමක විය.

ප්‍රශ්න අංක 09

මෙම ප්‍රශ්නය මගින් තිසිපරදි ගිණුම පොත් පටත්වා ගන්නා විටද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරික්ෂා කර ඇතේ. දෙන ලද තොරතුරු අසුරින් ගේප පිරික්සුම පිළියෙළ කිරීම මෙම ප්‍රශ්නයේ අවශ්‍යතාවය විය. බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් මෙම ප්‍රශ්නයට සතුවුදායක කාර්යසාධනයක් පෙන්වා නොතිබුණි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් පුරු පිරිසක් පමණක් මුළු ලක්ෂණ ලබාගැනීමට සමන් විය.

- සමහරක් අයදුම්කරුවන් ගේප පිරික්සුම, ආදායම් ප්‍රකාශය සමඟ පටලවාගෙන තිබුණි.
- දෙනලද ඇස්තින්ට්වයේ ප්‍රාග්ධනයේ ප්‍රමාණය තිවැරදිව ගණනය කිරීමට බහුතරයක් අසමන් විය.
- ද්විත්ව සටහන් පිළිබඳවන්, වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් සහ වියදුම් යන ගිණුම් වර්ග ගැඹාගැනීම පිළිබඳවන් සමහර අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම ඉතාමන් අවම මට්ටමක පැවතුණි.
- තවත් සමහර අයදුම්කරුවන් පෙරවැඩ පෙන්වා නොතිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යසාධනය සතුවුදායක මට්ටමක නොවිය.

D කොටස

(අන්තර්ගත ප්‍රශ්නයක්)

(ලක්ෂණ 25)

ප්‍රශ්න අංක 10

සිමුසහිත සමාගමක කළමනාකාරීත්වයේ හාවිතය සඳහා විස්තරීත් ආදායම් ප්‍රකාශය සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙළ කිරීම මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කර ඇත. අයදුම්කරුවන්ගේ බහුතරය මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර සැපයීමට ඉදිරිපත් වී ඇත.

මුළු ලක්ෂණ ලබාගැනීමට අසමත් වූ අයදුම්කරුවන් පහත වැරදි සිදුකර තිබුණි:

- (1) අවසාන නොග ගැලපුම, බහුතරයක් නිවැරදිව සිදුකර නොතිබුණි. නොග ගැලපුම සහ නොග හානි සඳහා ගිණුම්කරණ පිළිවෙත පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම ඉතා අවම මට්ටමක පැවතුණි.
- (2) රු.230,000/- ක බොල්නය අඩු කිරීමෙන් පසු ණයගැනී ගේපයෙන් 5% ක් අධිමාණ ණය ලෙස වෙතකළ යුතු වුවද, සමහර අයදුම්කරුවන් ණයගැනී මුළු ගේපය මත අධිමාණ ණය වෙත්කිරීම ගණනය කර තිබුණි. අධිමාණ ණය උග්‍ර වෙත්කිරීමද නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණි.
- (3) අයදුම්කරුවන්ගේ බහුතරය ආදායම් බදු ගැලපීම පෙරවැච්වල පෙන්වා නොතිබු අතර, වර්ෂයට අදාළ නිවැරදි බදු ප්‍රමාණය ද බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණි.
- (4) තවද, බහුතරයක් අයදුම්කරුවන් ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු ප්‍රමාණයද නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණි.
- (5) පරිපාලන වියදම් සහ බෙදාහැරමේ වියදම්වලට අදාළ පෙරවැච් නොපෙන්වීම හෝතුවෙන් සමහරක් ලක්ෂණ අයදුම්කරුවන්ට නොලැබුණි.
- (6) සමහරක් අයදුම්කරුවන් ඇතැමි අයයන් රු. දහස් ගණන් වලින්ද, ඇනැමි එවා දුන් ආකාරයටමද ගෙන තිබුණි. එමතිසා, ඔවුන් විසින් වාර්තාකරන ලද ඇතැමි අයයන් වැරදි වී තිබුණි.
- (7) සමහරක් අයදුම්කරුවන් ආදායම් ප්‍රකාශය සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙළ කිරීමේදී පොදුවේ පිළිගත් ආකෘති හාවිත කර නොතිබුණි.
- (8) සමහරක් අයදුම්කරුවන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල උපවිත වියදම් සහ කළින් කරන ලද ගෙවීම නිවැරදිව පෙන්වා නොතිබුණි.
- (9) සමුව්මත ක්ෂේප අයයන් නිවැරදිව දැක්වීමට සමහර අයදුම්කරුවන් අසමත් විය.
- (10) පෙරවැච්වල, නිවැරදිව ක්ෂේප ගණනය කර තිබුණ්ද, එවා නිවැරදි ස්ථානවල වාර්තා කිරීමට සමහර අයදුම්කරුවන් අසමත් විය.
- (11) කාල්වීපේදයට අදාළ නොකර පොලිය සමහර අයදුම්කරුවන් නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණි. තවත් සමහරුන් ස්ථානවල වත්කම් යටතේ නොකර දක්වා තිබුණි.

මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා සමස්ත කාර්යාලයන් සඳහා ප්‍රශ්නයක මට්ටමක විය.

- - -

අයදුම්කරුවන්ගේ කාර්යසාධන මට්ටම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සැලකීම්ත්විය යුතු පොදු කරණු:

- (1) පසුගිය ප්‍රශ්නපත වල අන්තර්ගත ඇ අධ්‍යයනය කර, උත්තර ලිවීමට පූරුදු වී, ප්‍රශ්න දී නිබෙන ආකාරය වහා ගැනීමට උත්සාහ කළ යුතුය.
- (2) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ප්‍රශ්නවලට කාලය වෙන්කරගෙන ඒ අනුව උත්තර ලියා පූරුදු වීමෙන් වෙන්කර ඇති ලකුණු ප්‍රමාණය මත පදනම්ව, වැයකළ හැකි කාලය ඇස්තමේන්තු කිරීම මගින් විභාගයේදී අයදුම්කරුවන්ගේ කාල කළමනාකරණය දියුණු වනු ඇත.
- (3) ප්‍රශ්න පත්‍රයට උත්තර ලිවීම පවත්ගැනීමට පෙර අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් පරික්ෂාකාර්ථ කියවා බැලිය යුතුය.
- (4) ප්‍රශ්නය කිහිපවරක් කියවා අසා ඇති දේවල්වලට පමණක් උත්තර ලිවීම, අනවාය දේවල් ලිවීමට කාලය නාස්ති නොකිරීම, පැහැදිලි මානසික එකාග්‍රතාවයක් අයදුම්කරුවන් සන්විය යුතුය.
- (5) අයදුම්කරුවන් කියවීමට හැකි ආකාරයෙන් අත්අකුරා පැහැදිලිව විභාගයේදී ලිවිය යුතු අතර, ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති ආකාරයටම උත්තරවලද යෝගා පරදි තිබැරදි ලෙස අංක යෙදිය යුතුය.
- (6) මෙම මට්ටම සඳහා අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත හොඳින් අධ්‍යයනය කිරීම. මෙම විෂයට අදාළ ස්ව-අධ්‍යයන පාඨම් මාලා පොත් සහ අනෙකුත් ලේඛන පරිශ්ලනය කිරීම.
- (7) ප්‍රශ්න පත්‍රයට අමුණා ඇති "කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව" පිළිබඳ නිර්වචන හරිහැටි තේරුම්ගෙන එපරදි උත්තර ලිවීමට පූරුදු පූහුණු විය යුතුය.
- (8) උත්තර පොත් බාර දීමට පෙර, අවශ්‍යකරන ප්‍රශ්න සියල්ලටම උත්තර ලියා නිබෙද, යෝගා පරදි අංක යොදා තිබේදැයි දෙවරක් පරික්ෂා කර බලන්න.
- (9) විභාගය සමන්වීමේ පරම වෙනතාවෙන් විභාගයට මූහුණ දීම.